

CATALUNYA SOCIAL

Any IV. Núm. 161

15 cèntims

31 de maig 1924

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
CAMEROS, 3 (Passatge Orfeó Català) BARCELONA

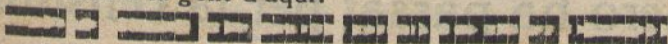
APARTAT 273
TELÉFON 1114

—No t'has fixat que la gent ens mira molt? Segurament et prenen per la Mary Pikford i a mi per en Douglas Fairbanks.—Que et sembla si fessim pel·licules?

—Vols dir que en sabria la gent d'aquí?

—Ja ho crec!

Un comentari al P. Ibeas

I aquelles Setmanes Socials...?

L'amic i fort escriptor de coses socials P. Bruno Ibeas que allà en la trista i senyoriolament castellana residència reial de Sant Llorenç de l'Escorial té temps balder per a estudiar i escriure sobre coses que nosaltres només que escadusserament i de passada podem tocar, es queixa suara de l'adormiment en què l'acció social catòlica es troba a Espanya d'uns quans anys en aquesta banda. I aquest home erudit i ja un xic veterà en aquestes lluites del que un temps s'en digué amb notòria impropietat catolicisme social (amb protesta del màxim Dr. Torras i Bages) recorda amb fruïció uns anys en que la florida d'idees en aquest camp era ben bonica; i en que "La Paz Social" a Saragossa aplegava aquells homes tan aspients que es deien Minguijón, Jiménez, Latres, Flamarique; i en que a Barcelona "Acción Social Popular" del sempre recordat P. Palau amb "Revista Social" i "El Social" (encara que el P. Ibeas passi això per alt amb notòria desmemòria — no volem creure injustícia —); i en que a Madrid hi havia la "Revista Católica de Cuestiones Sociales"; i en que unes Setmanes Socials aplegaven cada any els catòlics d'Espanya sencera en unes assemblees, sinó perfectes motl útils, i es pregunta: Què s'ha fet de tot allò? Com acabà tot això quan totjust en cabia esperar el començament del fruit? Com és que això ha desaparegut tan de pressa i tan completament? Es que la sembla d'idees era ja completa arreu de les terres hispàniques?

Ah, no, no; res d'això. Tot allò acabà per cansament en uns, per desídia en altres, per minúscules qüestions personals en molts; per peresa en els més. Diguem-ho així, clar, encara que amb un cert rubor i vergonya.

Els catòlics francesos, aquests germans nostres d'una terra en la que segons nosaltres la lleu cristiana no dona la florida que dóna aquí, segueixen impertèrrits la seva tasca de les Setmanes Socials, perfeccionant-les cada vegada, fent-les de més a més interessants i nodrides de sava i de doctrina. I nosaltres, en celebrar-les de cinc a sis, i... plegarem sense saber ben bé per què.

I si hem confessat el pecat, per què no esmenar-nos'en?

No és que en aquests darrers anys d'adormiment no s'hagi treballat. Però s'ha treballat poc, fragmentàriament, i sense aquell contacte que dóna vida i calor a l'obra de conjunt. Encara que les nostres Setmanes Socials no haguessin tingut altra virtut que la de juntar als homes d'acció del camp catòlic, haurien sigut profitoses i ben profitoses. Si haguessin continuat reunint-se, no s'hauria notat aquest treball tan isolat que ara es nota arreu i aquesta tasca hauria fructificat com ara no ho ha fet ni pot fer-ho pel camí de la individualització constant.

No seria hora de pensar en la reanuació d'aquella Setmana Social? Ara que un Congrés d'Educació Catòlica s'ha reunit, i que un de premsa catòlica està a punt de reunir-se; per què no es podria pensar un xic amb aquestes reunions dels homes del camp catòlic? Tinguem present que els temps que venen han d'ésser propicis altra vegada i més que mai als temes socials: que el triomf laborista a Anglaterra, i el dels socialistes amb l'avenc alarmant del comunisme a França, i amb els molts llocs guanyats pel comunisme a Alemanya, i amb l'extensió del socialisme científic a Catalunya, no altra cosa ens indiquen. I per a llavors, no serà hora de que els catòlics que en el camp social lluitem ens trobéssim amb un xic més d'organització, de contacte i de preparació de solucions intel·lectuals que ara?

Aquest número ha passat per la censura militar

Mots del dissabte

«L'anomenat Divendres Sant»

“Justicia Social”, portaveu del partit socialista català, es queixava, al número del 26 d'abril últim, perquè el nom del reu Acher (“El Poeta”) no havia estat inclòt en els índults de “l'anomenat Divendres Sant”. Per les boques dels quatre periòdics social-revolucionaris de Barcelona (els dos socialistes *Justicia Social* i *Lluita*, el comunista *La Batalla*, i l'anarquista *Solidaridad Obrera*) es va insistint, especialment per part del primer i de l'últim, en la tasca de perseguir en l'ànima del poble la veritat cristiana. La reticència blasfema posada al davant dels mots Divendres Sant serveix per a negar, tot d'un cop, el cristianisme, la religió catòlica i les tradicions del poble. Es tota una sembra que donarà cullita. D'aquesta sembra, ve't aquí alguns grans per mostra.

El Sr. Serra i Moret, un altre pseudo-franciscà, escriu al *Breviari socialista*, capítol *Religió*, publicat a *Justicia Social* del 12 de gener, coses com aquestes: “Nosaltres no ho sabem tot; bon tros se'n falta. Però sabem més que Budha, que Confuci, que Jesús i llurs satèlits i profetes. Tu també saps més que ells, Company!” Aquesta sabiduria del Sr. Serrai Moret consisteix en separar l'església de la religió. (“L'església és la reacció de la baixa naturalesa contra la vigoria espiritual de la religió”) (!) D'aquesta literatura “panteista” que diu haver après de San Francesc (???) la conclusió que el “Company” lector de *Justicia Social* en treurà, serà el dèficit de la noció de religió i de la noció d'església.

El diari anarquista parla amb menys embuts. “El catolicismo ha muerto en el corazón de los pueblos” posa amb lletra grossa en la “manchette” el 29 d'abril, i a dins del mateix número combat amb llengua de claveruera les dues ficcions, la política i la religió. (“El cura vive de la mentira”. “La religión dice... vacía tu bolsillo en el mío”, etcetera, etc.).

En un article publicat a *Lluita* (portaveu de la Federació de Dependents de Catalunya) el primer de novembre de 1923, que no és

arribat als meus ulls fins fa pocs dies, el Sr. Abelard Tona m'escomet, estafent-me el nom (afegint-me un “de” que no porto; mercès de la distinció!) (1) i estafent-me les idees i els textos; en un sol punt encerta: quan m'ataca per catòlic. L'article 40 dels Estatuts del Centre que va servir per a eliminar la religió del plan d'Escoles Primàries (gràcies a Déu no recixit), no ha servit per a aturar la ploma d'aquell company quan... es ficava en religió.

A unes tals actituds contra la religió corresponen proporcionals embestides contra la moral..., que són correlatives amenaces contra la pell del pròxim. La moral anarquista, de la qual és la Soli fervorosa apòstol ha dictat aquestes frases: la primera va en “manchette” al número pro-índult Acher, 30 de març: “*Aquellos que delinquieron para mejorar la sociedad humana son moralmente individuos sanos. No puede, pues, desterrárseles de ella*”. Això sol resumeix tota la moralitat de la propaganda. Al número del 26 d'abril es reproduceix la declaració dels anarquistes francesos de *Le Libéraire*: “Los anarquistas consideran que los funcionarios de un Estado no deben ejercitar la justicia: la justicia debe ejercerla cada individuo de por sí”. Fídels a aquest principi un articulista del 3 de maig reivindica (per segona vegada en pocs mesos) la glòria de Caín, i deia: “Al símbolo del paciente Job preferimos el símbolo del impaciente Caín. Caín no espera, fuerza los acontecimientos, se aferra a la vida, etc. Cantemos a Caín, que es rebelde y hereda de su madre la virtud de la desobediencia.”

D'aquest símbol de Caín n'era partidari en Casanellas, assassí confés (cínicament confés) d'En Dato, i ara oficial del exèrcit soviètic, del qual porta *La Batalla*, el setmanari dels comunistes, l'elogi i el retrat el dia 1 de maig. Si ens tranquilitza quelcom llegir que En Casanellas ja no és partidari de l'atemptat personal, consti que no és per honor ni penediment: és per “táctica”, vista la “ineficàcia” d'aquell “sistema”...

Però aquesta gent sectària, després d'haver destruït la religió en la seva pròpia ànima i en la dels lectors, sent un buit i un neguit que la porta a inventar una religió nova, improvisada al voltant de qualsevol símbol. Després de pronunciar amb escèptic despit allò

(1) Ataca de pas a la «grisosa CATALUNYA SOCIAL». Mercès, encara!

de: "l'anomenat Divendres Sant", experimenten la necessitat d'anomenar ells un dia, de santificar ells una festa. I s'engresquen pel culte del Primer de Maig, amb llenguatge copiat de la religió que rebutgen. Mireu que diu *Lluita* en son darrer número (número 17 maig 1924).

"Primer de maig. Festa del Treball, etc... Els dependents de Catalunya volem també ajuntar-nos... amb la ferma esperança que dintre poc podrem materialment consagrar-la

com oficials hieràtics d'una nova vida i com a sacerdots d'una humanitat més justa."

Es la història de sempre: enderroquen la religió i cremen incens al mite. No volen adorar al Crist, mort el Sant Divendres, i adoren ço que els més avençats dels àcrates comencen ja a dir-ne "*San Primero de Mayo*" (2).

R. RUCABADO

(1) V. *Solidaridad Obrera* del 3 maig de l'any passat 1923, «manchette» de la 4.ª pàgina.

Apostolat social agrari

Fa uns quants anys, que amb motiu d'un viatge que pel nord d'Espanya vàreig fer, aprofitant els dies que havia de romandre en aquell bell país, visití els Sindicats Agrícoles Catòlics, llavors nascuts a l'ombra de la Llei de Sindicats, tenint ocasió de comprovar, la part principal que els clergues seculars prenen en aquelles florents associacions.

Prenguí prou dades de l'organització i funcionament, no tan sols de l'obra dels Sindicats agrícoles vasc-navarros, sinó també de l'obra social i econòmica que amb relació i com a complement de les associacions agràries, portaven a cap les Diputacions forals en aquell sortós i patriarcal país.

Tot el recull de dades fou publicat en un dels diaris locals d'aquesta ciutat, i a petició del nostre benemèrit Institut Agrícola Català de Sant Isidre, foren posades de manifest a cada un dels Prelats de Catalunya, per a trasplantar les belles ensenyances i els més espèrners fruits, que de les dades trameses es desprenien i les quals eren desconegudes en la nostra terra.

Fent-se resso del dit treball els senyors Bisbes de Catalunya, posaren tot seguit mans a l'obra, començant per copiar el dit treball en tots els Butlletins eclesiàstics i a l'objecte que i poguessin dur a terme i a bon camí, amb fonaments sòlids i duraders i reconeguda per tots els Prelats la seva importància i transcendència es creà en cada Seminari una càtedra de sociologia o economia social.

Han passat uns quants anys, l'actuació de les associacions agràries a Catalunya ha augmentat considerablement en relació a les associacions, Sindicats i Caixes rurals que existien quan es publicaren aquelles dades recollides

des al Nord d'Espanya, però amb fonda pena, he de constatar que per bé que sigui cert que no hi ha poble ni poblet a Catalunya on no hi hagi un Sindicat agrícola, una Caixa rural, en ple funcionament, la immensa majoria són indiferents i antisocials i els menys confessionals.

Jo he pogut constatar que hi ha associacions agràries, Sindicats amb vida pròpia, amb grans cellers cooperatius, on es venera el tristement cèlebre Ferrer i Guàrdia i el capitost del comunisme rus; tot-hom pot constatar els avenços que als camps de la nostra terra fan les idees anarquistes, el poc respecte que hi ha als drets fonamentals de la societat cristianament organitzada, i tothom ha pogut constatar que en molts indrets de Catalunya s'ha hagut de mobilitzar la força pública per recollir les collites, per a fer respectar els contractes d'aparceria i per fer respectar els drets de propietat.

No vull recriminar a ningú, més amb fonda pena s'ha vist desaparèixer la influència de l'Església als camps, on pocs i comptats són els homes que s'acosten al Temple de Déu. Havem vist desaparèixer l'un dia d'un Seminari, l'altre dia d'un altre la Càtedra de sociologia i economia social, ja per manca de catèdràtics que sentissin l'entusiasme i l'abnegació per aquesta ciència i l'encomanessin a llurs deixebles i aquests en el dia de demà a llurs feligresos.

Mes al costat de tot això just és fer esment de benemèrits sacerdots que, amarats de l'esperit de Crist i de la salvació de les ànimes, treballen amb fe i braó al front d'entitats agràries, tenint sols fix el pensament aquell clam d'un gran Pontífex: *Instaurare omnia in Christo*.

Sembla, doncs, que l'acció social catòlica avui pel que diu a la clerecia secular sigui sols reduïda a la mínima expressió sens preocupar-se dels greus i candents problemes que l'actualitat planteja i que si bé esmortuïts en aquests moments crítics, tot fa preveure que renaixeran amb tal força i empena, que ens

trobaran, Déu no ho vulgui, desprevinguts.

En donar el crit d'alerta no em mou altre desig que posar en línia de batalla els nostres clergues aimants, que ho són tots, de la prosperitat moral i material de Catalunya.

J. GUILERA VILLARREAL.

El llibre d'En Barthou

Els tècnics i els polítics

El Comte de Romanones, divagador com a polític, ha tingut la bona pensada de traduir un llibre del polític francès, prou conegut aquí, Mr. Barthou, sota el títol "El Político".

Les pàgines d'aquesta obreta no contenen grans línies de dogmatisme polític, ni potser novetats extraordinàries. Però no es pot negar que l'experiència política d'un home polític de tan fina sensibilitat com el conegut francès dona al "Político" un encís que fa que es llegeixi d'un cop de cap a cap.

De la lectura d'aquests petits capítols en surten conseqüències remarcables respecte a experiències polítiques dels darrers anys especialment durant la post-guerra. I una de les més subtils és la que es refereix al fracàs dels tècnics i dels homes exclusivament de negocis portats a la direcció dels Estats.

La guerra portà el fracàs dels polítics professionals, es digué en els moments d'obcecació de la guerra. I es volgué que els homes de negoci, els homes de *casa seva* eixissin d'ella i substituïssin els homes públics en l'exercici dels càrrecs llurs. I fins els teòrics del dret polític propugnaren pel govern dels tècnics i per l'allunyament de tot allò que fes olor de politiquisme tradicionalment consagrat.

I a França els polítics arribaren a formar dos terços del Parlament; i a Alemanya els grans financers reemplaçaren els polítics; i fins a Espanya es cercaren homes tècnics per a certes Direccions Generals.

Quin fou el resultat? Resta a la vista de tots. En lloc d'introduir mètodes nous, d'un tecnicisme exemplar i desconegut en la governació dels Estats, fou l'Estat amb la seva

mecànica clàssica qui va convertir els tècnics en polítics en quan aquests serviren o foren aptes per aquells funció, i va refusar els que a la política es mostraren inadaptables. Homes hi hagué que de gran financers i homes d'afers es convertiren en grans polítics (qui no recorda l'exemple del gran Rathenau?); però fou a condició de que aquests fossin parlamentaris, fessin eleccions al cap de poc, etcètera.

* * *

Els polítics són necessaris per a la governació de l'Estat. I res no diguem dels polítics professionals, ja que el que exerceix càrrec o professió o funció social (privada o pública) a la llarga es converteix necessàriament en un professional d'aquella funció.

I a títol de que hem de maldar del professional en qualsevol ram de l'activitat humana? Maldem dels vicis del polític professional; no del polític en sí mateix ni del professionalisme en sí mateix, ja que aquest no pot portar més que una major perfecció de la tècnica de l'ofici o de la funció respectiva.

I l'home d'Estat professional (precisament professional) és el polític. I aquest és el que davant de l'experiència de govern per part dels tècnics resta triomfant de l'assaig.

Està bé que es corregeixin els defectes, que es llimin les asprors. Però recordi's sempre que no es pot suprimir l'home polític perquè aquest és el que governa l'Estat; i mentre aquest subsisteixi el polític serà necessari.

No siguem simplistes.

GASTON GERARD

L'obrerisme legítim i l'heretgia socialista

III

La utopia socialista és molt antiga, però sempre ha fracassat en la realitat

Els somnis de la República ideal de Plató mai es veieren realitzats durant el paganisme.

Van fracassar i desaparèixer les doctrines i heretgies pseudomístiques i comunistes que van néixer en el si de la religió cristiana, com els apostòlics del segle II als qui posa Sant Agustí entre els heretges, els valdesos i albigesos en el segle XII, els anabaptistes en el segle XVI.

Owen fracassà en els assaigs per a fundar societats comunistes en les quals esmerçà la seva fortuna. Cabet no va tampoc obtenir èxit al fundar una colònia sobre la comunitat de béns.

Però, i el sovietsisme, direu, a Rússia? Diguem que ha sofert moltes limitacions, primer. I, després, és envejable l'estat de Rússia? Què regna allí: la llibertat o la tirania?

I quant al laborisme anglès és cert que és molt diferent del socialisme continental, que és partit obrerista, però no comunista, que no ha pensat en abolir per ara la propietat. I tant és cert això en tant el laborisme no ha estat condemnat per cap Bisbe i fins entre els seus ministres i diputats se'n compten de catòlics en aquell país la majoria del qual és protestant.

El dret de propietat exclusiu de l'home. — Destinació natural dels fruits de la terra per a tots els homes

Essent dogma fonamental del socialisme l'abolició més o menys ampla de la propietat privada, convé reflexionar sobre els fonaments de la propietat i com la seva abolició perjudica a tots els homes començant pels mateixos obrers.

Déu, amo absolut de tot pel triple concepte de Creador, Conservador i Fi natural de tot el creat, comunica a l'home el domini sobre les criatures inferiors. Tot per a l'home; l'home per a Déu, és el resum de la Creació. Sols l'home és capaç de domini; cap ésser més de la creació pot tenir-ne. Lleó XIII en la "Rerum novarum" ens fa notar com les bèsties satisfent llurs necessitats per l'ús de les coses, i prou. Sols l'home és capaç d'usar-les i dominar-les amb permanència i dret estable.

Déu entregà la terra i els fruits a tots els homes. Cap home en restà exclut; i si no pos-

seeix cap tros de terra, amb el seu treball pot proporcionar-se directament els fruits, o bé el medi amb el que pot adquirir-los, alimentant-se tots els homes de la mare terra.

Deure natural de respectar la propietat. — Dret natural de posseir

Aquesta destinació natural dels béns terrestres a l'utilitat de tots els homes, s'oposa a la possessió privada del territori i altres béns de la terra? Digué Déu en el Decàleg: "No furtaràs". I més encara: "No cobdiciaràs la casa del proïsme, ni el seu camp, ni el seu servent, ni el seu bou, ni cosa alguna de les que són d'ell". I aquesta llei la trobem escrita en tots els còdics humans i viva entre totes les normes de dret reconegudes per tots els pobles fins ans de tenir lleis escrites.

Tots tenim clar el concepte del deure de respectar la propietat d'altri en els homes, en els nens, en tots hi és clar. I és així tan categòric que els socialistes moderns ja no neguen del tot aquest dret a l'home, com hem vist abans concedint-li els drets a l'aliment, al vestit, etc.

Amb això n'hi ha prou per afirmar que, segons els dictats de la justícia, naturalment pot dir-se que la propietat no és un robo, com afirma Proudhon, sinó un dret natural de l'home la violació de la qual ha sigut, és i serà en tots llocs i temps anomenada robo.

Desig de posseir que tots tenim

Es també connatural el desig de posseir. En primer lloc, tot el necessari per a la vida. Després, aquells altres objectes que més satisfan les seves inclinacions naturals. Qui majors comoditats, qui medis per a la indústria i el comerç, qui l'augment de la seva biblioteca, qui els medis per a la visita de llocs d'inspiració artística, etc.

Ens dirà el collectivista que posseint la societat tots els béns, sense propietat privada de ningú, cadascú pot disfrutar de tots segons les seves inclinacions. Però així el cor humà no restarà satisfet. La societat deu procurar, veritat, procurar medis per al foment general de les comoditats públiques, cultura, etc.; però amb ells els homes no estaran del tot satisfets ja que sempre desitjaran quelcom amb caràcter exclusiu.

I amb l'exclusió de la propietat privada, els mateixos proletaris en patirien, com veurem.

*D'acció social**Oblit lamentable*

En un article del P. Bruno Ibeas, agustí, interessant com tots els seus, es plany, amb molta de raó, del "Sesteo de la acció social catòlica", frase encertada que fa d'encapçalament del seu article, publicat en un prestigiós rotatiu local.

El P. Ibeas recorda amb delectació el període en que "todo era actividad febril y entusiasta" en el camp social espanyol, i fa una ràpida i eloqüent apologia d'una dotzena de pensadors forts i fermes que "con fiebre laboriosa de destajistas" batallaven a la llum claríssima de les Evangéliques de Lleó XIII en aquest camp, encara no desbrossat aleshores.

Però el P. Ibeas, en recordar aquella legió d'hèroics i les primeres forces organitzades que's llançaren al treball ciclòpic de l'acció social catòlica, l'oblida de l'escola social barcelonina, d'aquell inoblidable P. Palau, fundador de l'"Acción Social Popular", obra admirable que sembrà tot Espanya d'idees i sentiments socials, que alligonà a la generació que ha vist neixer i ha fet florir els infinits Sindicats Catòlics de tota mena, que son avui en dia per a la nostra terra, no ja una esperança afalagadora, sino una realitat fecunda de reïneixement catòlic social; obra que morí per causes que no son del cas, però que ha tingut continuadors com l'"Acció Popular" i com al-

tres entitats degudes, directa o indirectament, a aquell apostolat del P. Palau.

I s'oblida també el P. Ibeas d'aquella "Aurora Social", precursora d'"El Social", que ho fou igualment del nostre modest setmanari; "Aurora" veritable de l'acció social catalana, de la qual foren els propulsors, entre altres homes notables, com, l'eminent i humilíssim i virtuosíssim doctor Baranera, i com don Ramón Albó, tan conegut i justament estimat en el món de la propaganda social catòlica.

El P. Ibeas, a qui apreciem en tot ço que val (i val moltíssim), s'oblida de la "Revista Social Hispano-Americana", que per tants d'anys adóctrinà als homes cridats per Déu a treballar en aquesta gran vinya quasi erma del Pares de Famílies, i fou escola assenyada d'escriptors i homes d'acció social nombrables.

Articles com el del P. Ibeas no comportan aquestes deficiències, de les quals, certament, no n'hi en fem cap càrrec, perquè coneixem els efectes de la premiosa tasca periodística i quan difícil es atinar amb tot en escriure a correuita per a la premsa diària, però el nom respectabilíssim del savi agustí ens obliga a remarcar i suplir aquest lamentables oblit que, sens dubte, sentirà més ell que nosaltres.

A. T.

CANTIC

Germans: Davant de l'hora amarga, no desconfieu de la Misericòrdia Divina. Tenim un Pare al Cel, que és Monarca Poderós i Rei altíssim. Justícia autèntica, Poder infinit, Bondad summa. Ell sap per què ens l'envia. Preguem perquè s'aplaqui la seva ira i ens lliuri de tota malvestat.

El desconhort no cap en el cor dels seus súbdits. Les hores de prova són les millors per a el nostre galardó. Fem-nos'en dignes dels mereixements que ens vol atorgar.

Preguem i confiem. Ell no faltarà a la Seva Paraula. El Rei dels Justos ens ampara en nostra justícia. Ell serà la nostra vindicta. Tots els nostre sofriments trobaran el degut premi, si els hi oferim en penyora del desitjat alliberament. La nostra ànima és seva, exclusivament seva, no la venguem al miserable Satanàs, qual poder és fictici i ha d'ésser ben prompte (qui comptarà una infinitat de segles) destronat de tot poder i grandesa.

La misericòrdia de Déu, superarà el nostre oprobí. Ell lliurarà al nostre poble. Poble de Déu, escolta. La teva fe únicament et pot salvar. Ella donarà força als teus membres perquè destrivolament tirin la llança, que fereixi al mig del cor al teu enemic. Les paraules se les emporta el vent, però volant pr l'espai es graven cada una en acer duríssim. Tots els blasmes et seran sospesats, totes les teves iniquitats es posaran a la balança. Ara que hi ets a temps recula dels camins de la perversitat, fes-te digne de la gran festa.

Exaltarà als humils i als superbs els enfondrà tres colzes sota terra. El cor dels homes mira i no llurs vestits.

La Fe és la única que et salvarà, oh! poble seu. Si tu l'abandones, no et queixis de la seva Justícia.

PSALMISTA

La frescor de l'aigua

Doneu-nos aigua, Senyor! Les fulles dels arbres s'esgrogueixen i les flors es colltorcen.

L'aigua i la llum són les dues coses del món que més estimo. Quan l'aurora arriba amb el seu carro d'or i de flames i dona una llançada a les tenebres, l'horitzó sangna i el cel esdevé tan transparent que veieu les pàl·lides estrelles com afluquen els ulls i s'allunyen.

Davalla del cel una llum tan pura que us fa creure que us trobeu submergits en la blavor de l'infinit. Els camps es desvetllen sota la llum triomfant i l'herba humida de rou es redrega. Les muntanyes llunyes blaven i els núvols inflats i cotonosos, passen refulgents com si a dins s'hi haguessin amagat les estrelles...

Per damunt de la terra passen onades de llum i les muntanyes, les planes i els camps vibren i canten.

Quan per les esclatres de la finestra s'esmuny un rajolí de llum, els ulls es desclouen sobtadament i sentiú dintre vostre una dolçor i una alegria com si després d'haver passat per camins tenebrosos i solitaris us trobessiu damunt l'herba flonja d'un prat idíl·lic.

Oh! l'alegria de la llum! No ens podem pas imaginar que sota la llum pura del cel s'hi puguin fer coses dolentes. Per això veureu que els homes dolents s'amaguen en llocs tenebrosos i els crims i els actes innobles es concerten dins les tenebres. En els cataus sòrdids es on trobareu els malfactors.

El pecat ama les tenebres i l'esperit ama la llum. Si us trobeu al cim d'una muntanya sota d'un cel ben blau, sentiú bategar l'ànima dintre del pit. Us brillen els ulls i sentiú un desig vehement de llançar-vos damunt dels camps grocs de sol, xops de llum, refulgents com un cel asserenat.

Es tan bella la llum, que la cosa més horrible és veure les nines mortes d'un cec. Ells també, sense coneixer-la, l'estimen la llum. Els cecs caminen de cara al cel, que es d'on ens ve la llum.

I la bellesa de l'aigua, Senyor! Oh! l'alegria de l'aigua que canta dins del silenci de

les valls profundes! Us emociona el cant humil de la font que s'escola suament damunt la verdor de la molsa que refulgeix com una maragda; i el cant sublim de l'aigua furient de la cascada que rodola muntanya avall teixint randes d'escuma. Us emociona el mar sempre inquiet i panteixant damunt del qual la llum posa llüissors tremoladisses.

Quan davallau de les altures en aquella hora que el silenci i la solitud us penetren cor endins, i trobeu en arribar a la plana un petit rierol sentiú dins del pit una frescor molt suau. Aquella aigua que s'escola placidament us dona una gran alegria. Aneu caminant i dins de l'aigua veieu brillejar els estels. Els arbres decanten les seves branques per a veure-les reflectides dins de l'aigua.

Ara els camps són assedegats i les fonts no canten. Doneu-nos aigua, Senyor! Tenim set. Sentim dins de nosaltres una ardència que ens va consumint a poc a poc...

Què ha passat, Senyor, que ha fugit de nosaltres l'alegria? Els núvols passen ràpids, lleugers i se'n van a fecundar altres terres. De ponent ens ve la mort.

Feu caure damunt dels nostres llavis roents un rajolí d'aigua! Un mal vent ha passat per la nostra terra i les plantes s'esgrogueixen i les flors es mustien. El nostre cor està trist, Senyor! Allunyeu aquest mal vent, i feu que altra vegada canti l'aigua dins de nosaltres.

No ens abandoneu, Senyor! Apiadeu-vos de nosaltres! Doneu-nos forces per tal que poguem combatre el foc abrusador que clivella la terra i posa una gran ardència dins del nostre pit.

Deixeu que la pluja caigui abundant del cel, teixint fils d'argent, i que l'aigua fecundi els camps.

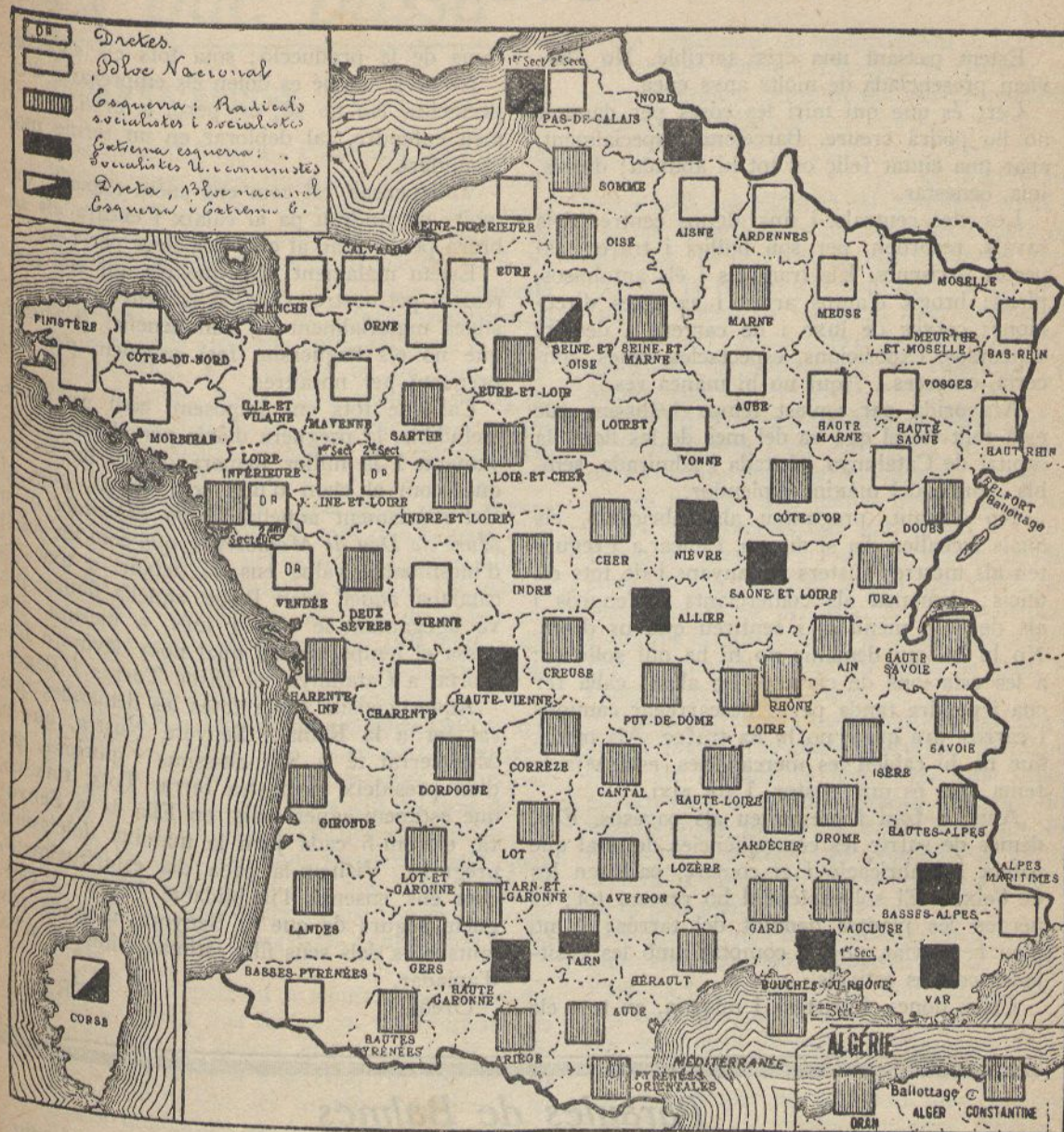
El nostre cor enyora la frescor de l'aigua! Apaivagueu, Senyor, la nostra set!

Que torni altra vegada a regnar l'alegria a la nostra terra, lliure del foc que la consum, i que verdegini els camps i floreixin els arbres i la fruita sucosa faci vinclar les seves branques...

J. CIVERA I SORMANI

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

El resultat de les eleccions franceses

Els departaments indicats en blanc són aquells que han elegit majoria de representants del bloc nacional i en els que hi ha una D, majoria de dreta. Els negres i ratllats corresponen a les majories d'esquerra i d'extrema-esquerra. Cal remarcar que les regions devastades per la guerra han fet triomfar els candidats del Govern.

PROFESSIO DELS DIPUTATS

Advocats, 143; agricultors, 53; industrials, 46; propietaris, 44; publicistes, 37; comerciants, 33; catedràtic, 33; metges, 31; obrers, 30; dependents, 28; funcionaris, 18; enginyers, 13; oficials, 11; professors, 8; farmacèutics, 6; magistrats, 6; notaris, 4; consellers d'Estat, 4; sacerdots catòlics, 4; pastors, 3; veterinaris, 2; banquers, 2; dentistes, 2.

Orèm

Estem passant una crisi terrible. No l'ha-víem presenciada de molts anys ençà.

Cert és que qui miri les coses per damunt no ho podrà creure. Barcelona, especialment, apar una ciutat feliç on tot hi abunda: diners, joia, benestar.

Les vies centrals, i fins alguns centres dels ravals, recorden, per son bullici i tràfec, aspectes parisencs. Els tramvies i els autobusos, plens; brogit d'autos arreu i en totes direccions; cotxes de luxe i de carrera a desdir; concursos, exposicions, espectacles, cines, concerts, carreres... Aquí no hi manca res.

Afavorida per aquest temps bellíssim que està fent tot el que va del mes de les flors, la capital de Catalunya, visitada i admirada, sembla gaudir del màxim esplendor.

No obstant, pregunteu als fabricants, els quals treballen dia si dia no, i encara Pregunteu als mestres fusters i manyans i de tots els oficis; demaneu als comerciants a l'engròs i als de a la menuda, i sentireu què us diran. No hi ha qui demani; no hi ha qui sollicita; a les estacions de càrrega, on abans calia fer cua i pendre tanda per a descarregar camions i carros, ara quasi no hi ha tràfec. Als molls, que no hi cabien les mercaderies, escasseja, la feina, que és una tristor. I tot així.

Aneu a fora i pregunteu als pagesos. Ells, demés de sofrir les conseqüències del mal que pateix la fabricació i el comerç, pateixen les de l'eixut. El sol esplèndid ho resseca tot; es perden les plantes damunt del tarrós; si no plou ben aviat, no cal comptar amb les desitjades collites estivals.

Crisi, doncs, i tristesa i misèria, en tots els

rams de la producció; sota tots els aspectes.

No sé si també es dolen els empresaris d'espectacles. No ho sé; és, però, la crisi que, al meu entendre, cal deplorar en un terme molt secundari.

Vull pensar, tal com ens anem tornant, que molts no tindran pa al calaix i encara els sobrarà per a anar al cine o a llocs per l'estil.

Estem malament. Cal que els qui ens interressem pel nostre poble, si ja hem fet els possibles materialment en son benefici (i encara que no els haguéssim fet) preguem per ell; preguem per nosaltres.

Cal que tots ens imposem, com un deure ineludible, la preguera diària per al públic salvament. I la millor manera de fer-ho bé, és que, com el clam d'una sola ànima, pugi al Cel diàriament aquella *Visita espiritual a la Mare de Déu de Montserrat*, que com un joell d'inestimable vàlua ens va deixar, a tots els catalans, aquell gran Bisbe, aquella figura que va agegantant-se més i més, a mesura que passa el temps; aquell qual nom devindrà immortal a Catalunya: el Bisbe Torras i Bages.

Aquesta visita conté totes les demandes que cal fer a la Reina i Senyera Nostra, que a Montserrat té la Seu altíssima i gloriòsa, des d'on presideix la nostra terra. Tots, tots els que estimem aquest país, on Ella és la Senyora, elevem-li cada jorn la mateixa dolcíssima preguera. Visitem-la cada dia espiritualment, com ens ensenya l'inoblidable Prelat; i estiguem segurs de que la Senyora, moguda per tants cors dels seus fills estimadíssims, se n'ha d'apiadar.

Orem.

VERAX

Paraules de Balmes

No és la política la que ha de salvar la religió, ans bé la religió és la que ha de salvar la política.

La Sociedad, 1843

El socialisme ens vol regenerar, i ens comença per despullar de nostre lliure albir, pretenent conduir-nos al bé per necessitat irresistible.

Las Teorías de Roberto Aren, 1843

L'entossudiment de fondre de nou la nació

entera com tirant-la a un gresol, ha perdut i desacreditat a la revolució, i perdrà i desacreditarà a quants s'obstinin en tan equivocada conducta.

La Sociedad, 1843

Succeeix tot sovint que un equivocat plan de convalescència, al pas que aparenta restablir la salut i les forces, mina sordament l'existència del malalt conduint-lo a la mort per falaguers camins.

Ibid

El que passa

ESPANYA ENDINS

El Consell Superior Ferroviari posà fi a les seves tasques harmònicament. El gran problema resta resolt... teòricament. La pràctica, però, serà difícil, ànhuc traduir en prosa legal i en disposicions imperatives els acords del C. S. F., és obra de romans. I encara que en aquesta assemblea ferroviària hi estaven representats els principals elements interessats en el magne problema, n'hi faltava un de principalíssim: el poble. Sobre llurs espatlles carregarà principalment el pes dels dispendis enormes que costarà la solució adoptada, que ja diguérem era de caràcter econòmic.

"L'esca del pecat", que és la dona segons aquells que no coneixen més que la part flaca del "sexe devot", del sexe bell i heroic alhora, ha fet miracles electorals en totes les nacions on frueix del dret de sufragi, decantant cap als bons candidats la balança dels vots i donant bells exemples de valor i de discreció als electors masculins en molts indrets.

Per aquests motius els elements polítics que es diuen avençats i no saben sortir del segle dinou en teories i en pràctiques polítiques, veuen amb mals ulls l'atorgació del dret de sufragi a la dona; atorgació que constitueix una de les seves "aspiracions democràtiques" quan no podien sospitar tan sols que haurien d'ésser els per ells anomenats despectivament "reaccionaris" quins atorgarien aquest dret a les dones.

Això ha esperonat a aquestes per a pendre molt seriositat una campanya tan propícia a la xafarderia i al ridícul, com ho és la de movilitzar electoralment a la dona, i és cosa de lloar a Déu veure com les entitats femenines i les dames honorables de la nostra societat treballen per a omplenar el padró electoral de noms de dones, de quantes dones poden fruir del dret de sufragi segons el nou estat legal.

Podrà opinar-se ço que es vulgui respecte a aqueixa transcendental innovació, i tal volta tindran raó els qui blasmen d'ella, però davant del fet consumat no hi cap més actuació prudent que veure de millorar-lo i treure'n el major partit possible per a la causa del bé social.

Làstima que el Govern no doni aquest dret de sufragi a les dones casades com Déu mana. Aquesta ommissió és sencillament absurda.

ESPANYA ENFORA

En Mussolini no acompanyarà al Rei en el seu pròxim viatge a Espanya, el Govern de la qual li prepara curosament una espontània i brillant acollida.

... .. El discurs inaugural amb què l'obrí el rei Humbert conté noves tan falagueres com l'anivellació dels presupostos, la projectada rebaixa de les contribucions, la constitució d'un exèrcit que posi a Itàlia a cobert de tot perill internacional, l'acceptació del raport Dowes, els nous acords diplomàtics, la millora de les condicions dels obrers, etc.

L'acord d'Itàlia i de Bèlgica, coincidint amb el d'Anglaterra i els EE. UU., en la qüestió de les reparacions, ha fet decantar al cantó de la pau l'opinió dels homes polítics de França.

Les conferències que han tingut a l'Eliseu, Poincaré, Herriot i Painlevé han sigut decisives per a la causa de la pau. La política francesa s'ha tornat pacifista. La prosa bèlica de Poincaré és canviada per la prosa idíllica d'Herriot. Aquest no solament cerca la pau, sinó l'amistat franc-germànica.

Aquesta giravolta de la política francesa, que ja parlàvem en la passada crònica, ha tallat els peus als militaristes alemanys. Una crisi de govern com la iniciada aquests dies pot donar solució a les greus dificultats amb que lluita el govern del Reich per acomodar-se als nous corrents i tancar el període d'odis i rancúnies de la post-guerra.

Girant els ulls cap a Roma, *alma mater* del món civilitzat, els enlluernarem de llum. El Papa ha proclamat l'Any Sant. El Jubileu que ara comença vindrà a ésser el pòrtic meravellós del Concili Ecumènic projectat per Pius XI que en la galeria dels grans Papes de l'Església va a ocupar un dels llocs més enlairats.

I després cal remirar un altre Jubileu formosíssim: el Jubileu sacerdotal del Cardenal Mercier. Bèlgica n'està joiosa del gran Cardenal però encara n'està més tota la Cristianitat, i tot el món savi, i el món social. Es un Jubileu grandios en homenatge de l'home que merquè col·laborar amb Lleó XIII el Magne en la restauració de la filosofia tomística i en els grans problemes socials contemporanis.

Ara tindriem de completar aquestes notes amb una de Rússia horriblement sangnant. Val més passar-hi ratlla...

D'ací i d'allà

Han arribat a Barcelona els populars artistes cinematogràfics Mary Pickford i Douglas Fairbanks.

En molts tallers de modistes no es va treballar i en alguns despatxos tampoc. Quan va arribar el tren, els admiradors dels afortunats artistes aplaudien amb un entusiasme que trencava el cor.

No es pot negar que el nostre poble és sentimental i generós.

El dia que arribi En Charlot, si és que ens fa l'altíssim honor de visitar-nos, els seus admiradors són capaços de treure els gegants per anar-los a rebre.

* * *

No sé que ho fa que els cronistes de salons són tan cursis.

Volen elogiar les senyores, i costa tant fer un elogi ben fet!

Un diari de Madrid diu, en fer la ressenya d'una festa: "Magnífico collar de brillantes penden a ambos lados de su cuello y semejan espléndidas columnas que sustentan el templo de su hermosura".

Voleu una imatge més cursi?

Més avall diu: "La gente moza prosiguió el baile hasta cuando las pálidas luces de la aurora teñían de carmín el horizonte".

Un hom, després de llegir això, ha d'exclamar posant els ulls en blanc: Ah!...

Aquests cronistes cursis ens recorden aquell bon senyor que féu la ressenya d'una festa i digué: "La marquesa se desmayó; al volver en sí estaba ya muerta".

* * *

Una de les proves de la vulgaritat de la nostra gent, àdhuc la més elegant, és que es diverteix sentint tocar aquestes orquestres divertides que s'anomenen *Jazz band*.

No hem comprès mai com una música tan poca solta i tan ridícula pot agradar a la gent. És natural que agradi als negres, però no als pobles europeus que tenen una tradició gloriosa.

Els costums americans es van introduint a poc a poc a casa nostra. La vella Europa agnitza.

Nosaltres, però, no ens resignarem mai a acceptar una música impròpia de gent civilitzada. Ben mirat és natural que la nostra gent elegant s'entusiasmi sentint tocar aquests pobres diables.

Avui un *minuet* de Rameau o de Mozart, els faria riure.

Les delicadeses del segle XVIII no s'avenen amb la vulgaritat dels nostre temps.

Estudiant la literatura i la música de cada època, coneixereu l'espiritualitat de la gent.

Mentre siguem tan vulgars, que toquin i gesticulin els músics del *Jazz band* i que emmu-deixin els grans mestres.

* * *

El cap superior de policia ens mostrarà uns sobres, els quals contienien, segons ens digué, unes fotografies horribles.

Aquests sobres anaven adreçats a les ciutats més importants d'Europa i d'Amèrica.

Ja fa temps que de la nostra ciutat surten els llibres i les fotografies immorals que són escampats per tot el món.

El cap superior de policia ens va dir que estava disposat a perseguir els homes sense consciència que s'enriqueixin embrutint la joventut.

Déu ho faci. Cal posar remei a un dels mals que fa més estralls a la humanitat.

Ens mostrarà també uns exemplars d'una publicació immoral que es venia en tots els quioscos. D'aquesta publicació se'n recolliren deu mil exemplars.

Ja veieu si està estesa la pornografia!

Cal combatre-la a sang i a foc, car del contrari, quan voldrem posar-hi remei no hi serem a temps.

Publicacions de «Catalunya Social»

El Flagell de la Blasfèmia

PER

Joaquim Civera i Sormani

50 cèntims

Els llibres nous

Preguem als autors i als editors que vulguin que donem compte de l'aparició de llurs llibres en aquesta secció, que ens en remetin un exemplar.

Devocionari Parroquial.—Recull de les devocions que practica el poble cristià en les Parròquies de Catalunya.—Volum V. Foment de Pietat Catalana.—(Duràn i Bàs, II).—Barcelona.

Heu's aquí un dels llibres més sollicitats que ha publicat el benemèrit Foment de Pietat Catalana. Es feia altament necessària la publicació del *Devocionari Parroquial*.

Abans el sacerdot de la trona estant, havia de fer les devocions en llengua no catalana, per manca de llibres de pietat en català, però heu's aquí que Foment de Pietat Catalana, posa a les seves mans un llibre interessantíssim per tal que no es perdin devocions antiquíssimes

que havien estat practicades arreu de la nostra terra. En les coses d'ordre espiritual, hem de cercar sempre l'eficàcia. Al poble li heu de dir les oracions tal com ell les enten.

El volum V conté el mes de març dedicat a Sant Josep; el mes de maig consagrat a Maria Santíssima, reina de cels i terra; el mes de juny dedicat al Sagrat Cor de Jesús; el mes d'octubre consagrat a Maria, reina del Santíssim Rosari; mes de novembre dedicat a la devoció a les ànimes del Purgatori.

El contingut del volum V no pot ésser més interessant.

Aquest llibre no solament va dirigit als senyors ector, sinó també als fidels que desitgin practicar privadament aquelles devocions, o be seguir-les mentre les dirigeix de la trona estant el sacerdot.

S'acosta el mes juny. Els devots del Sagrat Cor de Jesús trobaràn unes meditacions molt pregones del Dr. Torras i Bages.

Es, doncs, un llibre d'una gran actualitat que obtindrà segurament com totes les obres de Foment de Pietat Catalana un gran èxit i una gran difusió.

C.

Noticiari

ESPANYA

La Cooperativa Constructora de Cases barates "Els Amics" va celebrar el sorteig de sis cases construïdes darrerament, que amb les quatre repartides fa poc, forment una bella perspectiva al carrer de Pérez Galdós per la seva sòlida i bonica construcció, ajustada a la llei de Cases barates.

Continuant llur programa social, aviat començarà la construcció de nou cases més al pla de l'Ametllera.

—A León ha tingut lloc l'Assemblea catòlica agrària amb assistència de representants de 76 Sindicats. El moviment de fondos ha traspassat el milió. Regnà fervent entusiasme.

—El P. Voltas, C. M. F., dona unes interessantíssimes Conferències sobre la revolució rusa en la Biblioteca Balmes, del Foment de Pietat Catalana.

—Una delegació de les representacions pa-

tronals i obreres de la Comissió Paritària de l'Institut de Previsió s'ha reunit a Barcelona per a recollir opinions sobre l'expansió del règim del retir obligatori.

Els reunits convingueren que la pesseta diària de pensió anunciada com a minimum inicial per tots el assegurats quan arribin als 65 anys, es veurà notablement i ràpidament augmentada si en aquest sistema de quota mitja de tots els obrers no solament veuran augmentada la seva pensió, sinó que poden gaudir-la des dels 60 i àdhuc des dels 55 anys, i a més quedar assegurats contra la invalidesa anticipada, si fan aportacions voluntàries pel sistema de millores.

Es el seu desig de què s'apressi l'assistència als ancians treballadors demanaren als representants de l'Institut de Previsió que gestionin la constitució de pensions immediates per als que van complint els 65 anys, utilitzant el recàrrec establert sobre les herències a favor de parents llunyans o estranys declarant els representant del règim legal de previsió la seva confiança en una prompte solució per estar ja en dipòsit el seu producte inicial a les Oficines

de l'Estata, recaptadores de l'import de Drets Reials.

Aquesta delegació patronal i obrera, aprofitant la creixent representació professional que va actuant a l'Institut de Previsió i a llurs Caixes Col·laboradores, i que té encarnació permanent en la Comissió Paritària, organitza en els distints sectors de la vida del treball una exposició raonada del règim legal del retir, obrer que té solucions sòlides per a les aspiracions dels que volen la Previsió social científica i adequada a les realitats del nostre país, de qual organització peculiar d'aquesta terra, acaba d'expressar Mr. Thomas s'espera molt en llur relació amb l'Oficina Internacional del Treball.

—Al Institut de la Dona que Treballa es donà un interessant "Curset d'ensenyança maternal pel doctor don Dexeus Font.

—L'antic i gloriós Gremi de Mestres Estorers de Barcelona, celebrà diumenge en el seu propi altar de la Seu barcelonesa un solemne Ofici a honor de Sant Bernardí de Lend, Patró del Gremi.

—La comissió organitzadora de l'Assemblea de Cecs espanyols que se celebrarà a Madrid els dies 29, 30 i 31 del present mes i primer de juny propinent, ha nomenat president honorari de l'Assemblea a En Francesc Moragas i Barret, director general de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis. L'Institut Català per a Cecs, organisme benèfic de l'esmentada Caixa, pendrà part activa en les sessions de la dita Assemblea.

—Entre els treballs que practica l'Institut Català per a Cecs per encàrrec de diferents institucions oficials cal afegir-hi les comandes que li ha remès la "Junta de Pensiones a Ingenieros y Obreros para estudios en el Extranjero", de Madrid, demanant oficialment a l'Institut que es serveixi efectuar normalment abans d'ésser tramesos a l'estranger el reconeixement i selecció professional dels candidats a pensió, de la província de Barcelona. També ha rebut del "Instituto de Reeducación profesional de Invalidos del Trabajo", d'aquella població, un comunicat interessant que estudi la manera de facilitar-li els antecedents que puguin servir per al reconeixement previ de les aptituds professionals, oferint ensems treballar d'acord amb l'Institut d'Orientació en l'estudi de les condicions del treball en diverses organitzacions.

—El Patronat de Sant Miquel del Port, de la Barceloneta, en el seu desig d'afavorir la

classe obrera, a més de sostenir unes escoles completament gratuïtes, sota la direcció dels professors senyors Joaquim Barroso i Antoni Puertas, inaugura el dia primer de maig, un Consultori mèdic gratuït, a càrrec dels experts metges doctors Soler i Bach, metge intern de l'Hospital del Nen Déu, especialista per a les malalties dels petits i del doctor Badia, metge intern de l'Hospital Clínic, per les malalties de medicina general.

Els esmentats metges visitaran tots els dies d'11 a 1 del matí, per les malalties dels petits, i de 6 a 7 de la tarda, medicina general.

—La Federació de Fabricants de Filats i Teixits de Catalunya, demana que s'augmenti fins a tres pessetes la pensió del retir obrer.

—La *Gaceta* publica una R. O. sobre el descans dominical aplicat a l'indústria pesquera, força convenient per als interessats.

—La Lliga d'Acció Catòlica de la Dona recomana molt oportunament a les seves associades, i en general a totes les dones catòliques, que reuneixin les condicions assenyalades per la llei, que s'inscriguin com més aviat millor en el nou cens electoral.

Al mateix temps els comunica que oportunament se'ls donarà compte dels treballs que es realitzen per a deguda orientació en l'ús del sufragi femení, i se'ls avisarà dels actes que per a aquest fi es preparen.

ESTRANGER

A Itàlia s'ha publicat el reglament oficial per a posar en pràctica l'exàmen d'Estat, una de les qüestions més difícils de l'instrucció pública a Espanya.

Aquí tot son qüestions....

—S'ha celebrat el primer Concili catòlic de la Xanà amb gran èxit, Déu sia lloat.

—El gir postal entre Espanya i els EE. UU. començarà el primer d'agost.

—Durant l'any passat França ha acollit en les seves possessions 262,000 emigrants.

—La Conferència Internacional d'Emigració reunida a Roma ha aprovat, entre altres, el projecte italià de segur contra'ls riscos del viatges a favor dels emigrants.

—S'han reunit a Roma les Companyies de Navegació per a tractar i resoldre els problemes de l'emigració relacionats amb elles.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dóna allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Llegiu i propagueu

Catalunya Social

Es el periòdic de més
circulació de Catalunya

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Un any 8 pessetes
Semestre 4 »

Surt els dissabtes

EL
GARATGE SPORT
=
TÀRREGA

Té posat a la disposició dels visitants del Pirineu Català un esplendí servei de turismes i òmnibus de lloguer a preus reduïdíssims, sols per facilitar excursions per conèixer les formoses comarques de les Centrals de Capdella i Sant Antoni i la xamosa Viella

304(05)(46.71) cat.

fol.

Catalunya Social

ADMINISTRACIÓ

Hores de caixa:

Matí, d'onze a una.-Tarda, de quatre a sis.

Per reclamacions i encàrrecs:

De vuit a una, i de tres a vuit.

Es molt convenient per a la bona marxa de CATALUNYA SOCIAL que els senyors subscriptors es posin al corrent de pagament. El mitjà és el giro postal.— *L'Administrador.*

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G. Provença, 167